

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Олександр МОРГУНОВ

« 29 » квітня 2024 р.

**ПРОГРАМА
ВСТУПНИХ ІСПИТІВ ДО АСПРАНТУРИ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 281
«ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»**

Програма обговорена і схвалена на
засіданні Приймальної комісії
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
протокол № 3 від 29 квітня 2024 року

Голова предметної комісії
для вступу аспірантури
доктор наук з державного
управління, професор

Сергій ШЕВЧЕНКО

Програма вступних іспитів до аспірантури за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування») / укладачі: С.О.Шевченко - гарант освітньо-наукової програми, доктор наук з державного управління, професор, Заслужений працівник освіти України, професор кафедри управління та адміністрування навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти, Н.С.Сидоренко - доктор юридичних наук, професор, професор кафедри управління та адміністрування навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти – Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2024.–7с.

Передмова

Вступні випробування зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» складаються з:

- основного письмового іспиту за тестами (кожен тест містить 40 теоретичних завдань (кожне завдання максимально оцінюється в 1 бал); та 12 практичних завдань (кожне завдання максимально оцінюється в 5 балів)).

- додаткового іспиту у формі співбесіди для осіб, що не мають фахової освіти зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» другого освітнього рівня.

Метою програми вступних випробувань до аспірантури є оцінювання:

- теоретико-методологічної підготовки вступника;
- компетентностей вступника використовувати теоретичні знання для вирішення актуальних завдань публічного управління та адміністрування;
- компетентностей встановлювати взаємозв'язки між теорією та практикою у сучасній системі публічного управління та адміністрування.

Програма складається з п'яти розділів: «Предметна область теорії публічного управління», «Цінності та цілі суспільства і держави», «Публічна сфера, публічне право і публічна політика – співвідношення феноменів», «Влада: феномен і основний засіб публічного управління», «Моделі публічної служби».

Критерії оцінювання знань вступників

За основним іспитом відповідь оцінюється за 200 бальною шкалою. Кожний тест містить 40 теоретичних завдань (кожне завдання максимально оцінюється в 2 бали і передбачає одну правильну відповідь, яку необхідно підкреслити; максимальна кількість балів – 80) та 12 задач (кожне завдання максимально оцінюється в 10 балів, відповідь відображається в таблиці до кожного тестового питання; максимальна кількість балів – 120).

Оцінка за 200- бальною шкалою	181-200	141-180	101-140	0-100
Оцінка за національною шкалою	5 “відмінно”	4 “добре”	3 “задовільно”	2 “незадовільно”

За додатковим іспитом відповіді оцінюються за 200 бальною шкалою. Відповідь на кожне з 3-х питань оцінюється в межах 0-65 балів і 5 загальних додаткових балів за аргументацію, підтверджену власною управлінською практикою. Максимальна кількість балів 195+5=200.

Оцінка за 200- бальною шкалою	181-200	141-180	101-140	0-100
Оцінка за національною шкалою	5 “відмінно”	4 “добре”	3 “задовільно”	2 “незадовільно”

РОЗДІЛ 1

ПРЕДМЕТНА ОБЛАСТЬ ТЕОРІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

- 1.1. Поняття та види публічного управління, держава та суспільство.
- 1.2. Держава, її права і обов'язки по відношенню до особи.
- 1.3. Взаємодія громадянина й держави.
- 1.4. Обов'язки органів управління щодо громадян.

Компетентності, що контролюються:

визначати предметну область теорії публічного управління, поняття та види публічного управління;

характеризувати взаємовідносини держави та людини, держави та суспільства;

визначати права, свободи й обов'язки людини і громадянина;

обґрунтовувати місце і роль сучасних інститутів публічного управління та владно-політичних процесів у демократичних суспільствах.

РОЗДІЛ 2

ЦІННОСТІ ТА ЦІЛІ СУСПІЛЬСТВА І ДЕРЖАВИ

- 2.1. Громадянське суспільство як сфера формування єдиного комплексу цінностей і відносин.
- 2.2. Теорії управління суспільством і країною.
- 2.3. Публічне управління в контексті неокласичної теорії, традиційна (веберівська) модель і модель «good governance», концепт моделі «New Public Management» (NPM), NPM, електронне врядування.
- 2.4. Основні напрями та пріоритети управління суспільним розвитком.

Компетентності, що контролюються:

класифікувати цінності та цілі суспільства і держави;

класифікувати теорії управління суспільством і країною;

обґрунтовувати сутність та характеристики інформаційного суспільства;

визначати основні напрями та пріоритети управління суспільним розвитком.

РОЗДІЛ 3

ПУБЛІЧНА СФЕРА, ПУБЛІЧНЕ ПРАВО І ПУБЛІЧНА ПОЛІТИКА – СПІВВІДНОШЕННЯ ФЕНОМЕНІВ

- 3.1. Суб'єкти формування публічної політики та прийняття політичних рішень.
- 3.2. Сутність демократії та демократичних засад публічного управління.
- 3.3. Інститути безпосередньої демократії в місцевому самоврядуванні.
- 3.4. Основи політичної демократії та правової держави в Україні.

Компетентності, що контролюються:

структурувати співвідношення феноменів публічного управління;
класифікувати структурні елементи публічного управління;
обґрунтовувати сутність демократії та демократичних засад публічного управління.

РОЗДІЛ 4

ВЛАДА: ФЕНОМЕН І ОСНОВНИЙ ЗАСІБ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

- 4.1. Конституційно-правові принципи організації та діяльності судової системи.
- 4.2. Законодавча влада в системі публічного управління.
- 4.3. Виконавча влада як суб'єкт державного управління: сутність, цілі, функції, структура, організація.
- 4.4. Концепції децентралізації та деконцентрації влади.

Компетентності, що контролюються:

визначати структуру та сутність публічної влади;
охарактеризувати інститут народного представництва в системі публічного управління;
характеризувати концепції децентралізації та деконцентрації влади;
аналізувати способи делегування повноважень у системі публічного управління.

РОЗДІЛ 5

МОДЕЛІ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ

- 5.1. Модель державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в Україні.
- 5.2. Посади і посадові особи в системі публічної служби. Статус публічного службовця. Проходження публічної служби.
- 5.3. Кадрова політика і кадрові технології в системі публічної служби.
- 5.4. Еліта і публічна служба в системі владних відносин.

Компетентності, що контролюються:

аналізувати інституціональні основи публічної служби;
класифікувати моделі публічної служби, посади в системі публічної служби;
визначати особливості проходження публічної служби;
розуміти сутність кадрової політики в системі публічної служби.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Публічне управління та адміністрування : навч. посібник / О. В. Скидан, В. П. Якобчук, Н. В. Дацій, Є. І. Ходаківський [та ін.] ; за заг. ред. О. В. Скидана. Житомир : ЖНАЕУ, 2017. 705 с. URL : http://ir.znau.edu.ua/bitstream/123456789/8495/1/Publichne_upravlinnia_2017.pdf
2. Публічна політика : навч. посіб. / Н. А. Липовська, І. В. Письменний. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. 104 с. URL : http://www.dridu.dp.ua/biblioteka/doc/Publichna_polityka.pdf
3. Публічна політика : навч. посіб. / авт. кол. : С. О. Телешун, С. В. Ситник, І. В. Рейтерович та ін. ; за заг. ред. С. О. Телешуна, д-ра політ. наук, проф. Київ : НАДУ, 2016. 340 с. URL : <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2017/11/Navchalniy-posibnik-PU.pdf>
4. Інструменти та механізми впровадження публічної політики в Україні: навч. посіб. / авт. кол. : С. О. Телешун, С. В. Ситник, І. В. Рейтерович, О. Г. Пухкал та ін. ; за заг. ред. С. О. Телешуна, д-ра політ. наук, проф. Київ : НАДУ, 2018. 240 с. URL : <http://academy.gov.ua/analysis/pages/dop/8/files/5b0da6a2-81c7-4903-aeb7-e2db4c6fb205.pdf>
5. Державна політика : підручник / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. Київ : НАДУ, 2014. 448 с. URL : <https://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2014/02/DERZHAVNA-POLITIKA.pdf>
6. Державне управління : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. Київ – Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. Т. 1. 564 с. URL : <https://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2014/02/DERZHAVNE-UPRAVLINNYA-2012.pdf>
7. Державне управління : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. Київ – Дніпропетровськ : НАДУ, 2013. Т. 2. 324 с. URL : <http://www.knuba.edu.ua/ukr/wp-content/uploads/2021/05/%D0%94%D0%B5%D1%80%D0%B6%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%B5-%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%9F%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%A2.2.-2013-%D0%9D%D0%90%D0%94%D0%A3.pdf>
8. Публічна служба : навч. посіб. / С. М. Серьогін, Н. А. Липовська, Є. І. Бородін [та ін.] ; за заг. ред. С. М. Серьогіна. – 2-е вид. Дніпро : ГРАНІ, 2019. 384 с. URL : http://www.dridu.dp.ua/biblioteka/doc/Publichna_sluzhba2.pdf
9. Малиновський В. Я. Публічна служба в Україні : підручник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. 312 с. URL : <https://core.ac.uk/download/pdf/199400191.pdf>
10. Державна служба : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України ; редкол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), О. Ю. Оболенський (заст. голови), С. М. Серьогін (заст. голови) [та ін.]. Київ; Одеса : НАДУ, 2012. Т.

1. 372 с. URL : <https://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2014/02/DERZHAVNA-SLUZHBA-tom1-2012.pdf>

11. Державна служба : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; редкол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), О. Ю. Оболенський (заст. голови), С. М. Серьогін (заст. голови) [та ін.]. Київ; Одеса : НАДУ, 2013. Т.

2. 348 с. URL : <https://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2014/02/DERZHAVNA-SLUZHBA-tom2-2013.pdf>

12. Взаємовідносини держави та суспільства / В. М. Алексєєв, Н. А. Липовська. Дніпро : ГРАНІ, 2019. 172 с. URL : http://www.dridu.dp.ua/biblioteka/doc/Vzayemovidnosyny_derzhavy_ta_suspilstva.pdf

13. Інструменти регіонального розвитку в Україні : навч. посіб. / О. В. Берданова та ін. ; за ред. В. М. Вакуленка, О. В. Берданової. Київ : НАДУ, 2013. 286 с. URL : <https://ua1lib.org/book/3032945/816e63>

14. Основи регіонального управління в Україні : підручник / авт.-упоряд. : В. М. Вакуленко, М. К. Орлатий, В. С. Куйбіда та ін.; за заг. ред. В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого. Київ : НАДУ, 2012. 576 с. URL : <https://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2014/02/Osnovi-regionalnogo-upravlinnya-v-Ukrayini-2012.pdf>

15. Методологія публічного управління : навч. посіб. / уклад. І. В. Шпекторенко. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. 120 с. URL : http://www.dridu.dp.ua/biblioteka/doc/Metodolohiya_publichnoho_upravlinnya.pdf

16. Сидоренко Н. С., Шевченко С. О., Липовська Н. А. Публічна служба : навч. посіб. / Н. С. Сидоренко, С. О. Шевченко, Н. А. Липовська. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 264 с. ISBN 978-617-8035-35-8

17. Шевченко С. О., Сидоренко Н. С., Липовська Н. А. Глобалізація, євроінтеграція та сталий розвиток : навч. посібник / С. О. Шевченко, Н. С. Сидоренко, Н. А. Липовська. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. 344 с. ISBN 978-617-8035-25-9

18. Шевченко С. О., Липовська Н. А., Сидоренко Н. С. Підготовка до єдиного державного кваліфікаційного іспиту здобувачів магістратури спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» : навч. посібник ; за заг. ред. д-ра наук з держ. упр-я, проф. С. О. Шевченка. Дніпро : ДДУВС, 2023. 296 с. ISBN 978-617-8035-16-7